

Jobba mer eller jobba mindre? Hur ser det ut bland anställda i Sverige?

Arbetskraftsundersökningarna 2023

Sveriges officiella
statistik

Jobba mer eller jobba mindre? Hur ser det ut bland anställda i Sverige?

Arbetskraftsundersökningarna 2023

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för Social Statistik och
Analys
701 89 Örebro
+46 10-479 00 00

Förfrågningar Charlotta Olofsson
+46 10-479 41 42
charlotta.olofsson@scb.se

Matilda Wedtström Kjerfh
+46 10-479 47 23
matilda.wedtstromkjerfh@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Jobba mer eller jobba mindre? Hur ser det ut bland anställda i Sverige? Arbetskraftsundersökningarna 2023 Temarapport 2024:4

URN:NBN:SE:SCB-2024-AMFTBR2404_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	6
Arbetad tid i Arbetskraftsundersökningarna	7
Hur mycket arbetar vi i Sverige?	8
Vi arbetar mer än flera jämförbara länder	8
Fler kvinnor arbetar heltid jämfört med tidigare	9
Kvinnor har mer frånvaro från arbete	11
Vanligt med deltid inom lågkvalificerade yrken	13
Hur mycket vill vi arbeta?	18
En av fem vill förändra sin arbetstid	18
Deltidsanställda i tjänstebranscher vill arbeta mer	21
Drygt var tionde anställd vill minska sin arbetstid	25
Kort om statistiken	28
Bilagor	29
One in five employees want to change hours worked	31

Sammanfattning

Den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden bland anställda 20–64 år i Sverige var lägre än för EU-genomsnittet år 2023, men högre än för flera jämförbara länder, däribland de nordiska grannländerna. Sverige hade samtidigt en högre sysselsättningsgrad än de flesta andra EU-länderna. Sammantaget innebär detta att Sverige har en förhållandevis hög genomsnittlig arbetad tid per capita jämfört med andra länder.

Under tidsperioden 2005–2023 har den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden i Sverige varit oförändrad för de sysselsatta men ökat något bland de anställda. Det är bland anställda kvinnor som den arbetade tiden har ökat, vilket är ett resultat av att fler kvinnor arbetar heltid jämfört med tidigare. Under samma tidsperiod har den totala sysselsättningsgraden ökat från 77,7 till 82,6 procent över samma tidsperiod.

Under 2023 var den genomsnittliga överenskomna arbetstiden 39,7 timmar i veckan både för heltidsanställda kvinnor och män, i åldern 20–64 år. Bland de deltidsanställda hade kvinnor en högre överenskommen arbetstid, i genomsnitt 26,5 timmar jämfört med 24,9 timmar för män. Däremot var andelen heltidsanställda lägre bland kvinnor jämfört med män, 74,1 respektive 89,5 procent.

Den **vanligen arbetade tiden** anger hur många timmar personer vanligtvis arbetar under en vecka i arbete och inkluderar både huvud- och bisyssla.

Önskad arbetstid anger hur många timmar per vecka en person skulle vilja arbeta (med motsvarande förändring i lön) och relateras till den totala vanligen arbetade tiden.

En uppdelning efter bransch och yrkets kvalifikationskrav visar att den genomsnittliga överenskomna arbetstiden var lägre inom yrken med låga kvalifikationskrav jämfört med högkvalificerade yrken. Arbetstiden var framför allt kortare bland anställda med yrken som kräver lägre kvalifikationer och som arbetar inom tjänstebranscher, exempelvis utbildning, vård och omsorg, handel samt hotell och restaurang. En förklaring är en hög andel deltidsanställda bland dessa arbeten.

Bland anställda i åldern 20–64 år ville 818 800 personer, eller 18,3 procent, förändra sin vanligen arbetade tid (med villkor att lönen förändras i motsvarande mån), år 2023. Bland dessa ville 307 600 personer, eller 6,9 procent av alla anställda, arbeta mer. De som ville arbeta färre timmar uppgick till 511 200 personer, vilket motsvarar 11,4 procent av anställda i åldern 20–64 år. Bland anställda som ville öka sin arbetstid uppgav 88,3 procent att de också hade kunnat arbeta fler timmar - dessa personer kallas för undersysselsatta och är en del av det outnyttjade arbetskraftsutbudet.

Bland anställda, i åldern 20–64 år, som både ville och kunde arbeta mer var drygt hälften deltidsanställda, och ville öka från en i genomsnitt vanligen arbetad tid på 25,0 timmar i veckan till en önskad arbetstid på 36,9 timmar i veckan, under 2023. Anställda som både ville och kunde arbeta mer var särskilt många bland personer med yrken som kräver lägre kvalifikationer och som arbetar inom tjänstebranscher -

exempelvis inom utbildning, vård och omsorg, handel samt hotell och restaurang. Det fanns inga stora skillnader mellan antal män och kvinnor som ville och kunde arbeta fler timmar. Däremot var det i högre utsträckning heltidsanställda män och deltidsanställda kvinnor som ville gå upp i arbetstid.

De flesta i åldern 20–64 år som ville minska sin arbetstid under 2023 var heltidsanställda och ville i genomsnitt gå från en vanligen arbetad tid på 42,8 timmar i veckan till en önskad arbetstid på 33,2 timmar. Det fanns inga tydliga skillnader mellan män och kvinnor. Många av dessa personer arbetade bland högkvalificerade yrken inom tjänstebranscher, exempelvis offentlig förvaltning, utbildning, vård och omsorg, men även inom privata tjänstebranscher så som information och kommunikation samt finansiell verksamhet och företagstjänster.

Sammanlagt ville och kunde anställda, i åldern 20–64 år, öka den totalt arbetade tiden med 2 517 400 timmar per vecka, under 2023. Detta motsvarar 62 900 arbeten med 40 timmars vecka. Motsvarande siffror bland de som ville minska den arbetade tiden var 4 766 900 timmar per vecka, eller 119 200 arbeten med 40 timmars arbetsvecka.

Inledning

Antalet arbetade timmar och dess utveckling över tid är ett viktigt underlag i bedömning av Sveriges arbetsmarknad och ekonomiska läge. Arbetsutbudet bestäms delvis av varje individs preferenser mellan arbete och fritid, men det är flera faktorer som påverkar hur många timmar en person kan och får arbeta - i många fall kan inte personen arbeta sitt önskade antal arbetstimmar. Denna obalans tar sig uttryck i att en del av de sysselsatta skulle vilja arbeta mer alternativt mindre än de vanligen gör. En person som vill arbeta mer påverkas negativt, framför allt av en lägre inkomst, och i ett samhällsekonomiskt perspektiv innebär det att det finns ett arbetskraftsutbud som inte används fullt ut. Personer som arbetar mer än de vill kan å andra sidan drabbas av bland annat negativa hälsoeffekter.

Syftet med denna rapport är att ge en mer heltäckande bild över hur mycket anställda i Sverige arbetar och hur mycket de önskar arbeta. Genom att identifiera anställda som vill arbeta mer respektive mindre än de vanligen gör och analysera dess sammansättning undersöks hur dessa grupper skiljer sig åt avseende kön, arbetstid (heltid/deltid), bransch samt yrkets kvalifikationskrav. Rapporten är en fördjupning av ”Arbetskraftsundersökningarna (AKU) 2024:2 – Tema: Hur mycket jobbar vi i Sverige?” som publicerades sommaren 2024.

Huvudsysslan är det arbete en person arbetar flest timmar i, eller det mest stadigvarande arbetet.

6 procent av alla anställda 20–64 år hade dessutom en **bisyssla** år 2023. Den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden i en bisyssla var 9 timmar per vecka.

Rapportens första del inleds med en jämförelse av den (faktiskt) arbetade tiden i Sverige och övriga EU-länder år 2023, där både genomsnittliga arbetade timmar och sysselsättningsgraden inkluderas för att beskriva den arbetade tiden sett till befolkningen. Sedan följer en beskrivning av den genomsnittliga arbetade tiden över tidsperioden 2005–2023 i Sverige. Därefter jämförs den faktiskt arbetade tiden med den överenskomna arbetstiden bland deltids- och heltidsanställda kvinnor och män. Slutligen redogörs för hur den arbetade tiden varierar efter arbetets bransch och yrkets kvalifikationskrav. Rapportens andra del handlar om önskad arbetstid i förhållande till den totala vanligen arbetade tiden under 2023 och redogör för hur många och vilka grupper som önskar arbeta mer respektive mindre, med motsvarande förändring i lön. Detta undersöks efter kön, heltid/deltid, samt typ av arbete efter arbetets bransch och yrkets kvalifikationskrav.

Rapporten avser endast personer som har en anställning, i sin huvudsyssla, och exkluderar företagare eller medhjälpande familjemedlemmar. Rapportens åldersavgränsning är 20–64 år. Första delen av rapporten om hur mycket vi arbetar i Sverige är avgränsad till den arbetade tiden i huvudsysslan.

Arbetad tid i Arbetskraftsundersökningarna

AKU är en urvalsundersökning som beskriver utvecklingen på arbetsmarknaden för Sveriges befolkning i åldern 15–74 år. Statistiken som framställs i AKU är föremål för internationell samordning och bygger på International Labour Organization (ILO) konvention över arbetsmarknadsstatistiken. Definitionerna i AKU följer ILO:s rekommendationer och EU:s riktlinjer.

AKU ger en bild av arbetsmarknaden utifrån aspekter såsom sysselsättning, arbetslöshet, arbetade timmar, undersysselsättning, yrke, bransch och mycket annat. AKU:s uppgift om arbetslösa är det officiella arbetslöshetstalet i Sverige. Målpopulationen i AKU är sedan januari 2021 den folkbokförda befolkningen i åldern 15–89 som bor i privata hushåll. Från och med januari 2021 omfattar månadsurvalet i AKU cirka 17 000 individer i åldrarna 15–89 år. Den statistik som AKU redovisar avser dock i huvudsak befolkningen i åldern 15–74 år.

Vanligen arbetad tid anger hur många timmar personer vanligtvis arbetar under en vecka i arbete.

Överenskommen arbetad tid är den kontraktsmässiga tiden bland anställda som har fasta eller avtalsmässiga tider och den faktiskt arbetade tiden för behovsanställda.

Faktiskt arbetad tid visar hur många timmar personen faktiskt arbetat under en given vecka och inkluderar frånvaro såsom semester, föräldraledighet osv.

Det finns olika typer av arbetad tid i AKU. Den *vanligen arbetade tiden* anger hur många timmar en person vanligtvis brukar arbeta under en vecka i arbete och beskriver därmed en typisk arbetsvecka. Den *överenskomna tiden* är den kontraktsmässiga arbetstiden bland anställda. För personer som kallas vid behov, används den faktiskt arbetade tiden som den överenskomna arbetstiden. För majoriteten av de anställda överensstämmer den vanligen arbetade tiden med den överenskomna arbetstiden men för andra är den vanligen arbetade tiden högre eller lägre än den överenskomna.

Den tredje typen av arbetad tid är den *faktiskt arbetade tiden* per vecka. AKU är uppbyggt kring referensveckor där personer som deltar i undersökningen bland annat tillfrågas om hur många timmar personen arbetade under en viss vecka. Den faktiskt arbetade tiden påverkas av flera faktorer, så som frånvaro och mer tid. Detta innebär att det finns ett gap mellan den överenskomna/vanligen arbetade tiden och den faktiskt arbetade tiden som utgörs av frånvaro och/eller mertid samt övertid.

Den faktiskt arbetade tiden är meningsfull vid jämförelser över tid och med andra länder. Vid analys av hur en typisk arbetsvecka ser ut för personer som är i arbete och vid jämförelser med hur många timmar man skulle vilja arbeta är däremot den överenskomna och den vanligen arbetade tiden bättre lämpad och kommer därför användas i övriga delar av rapporten.

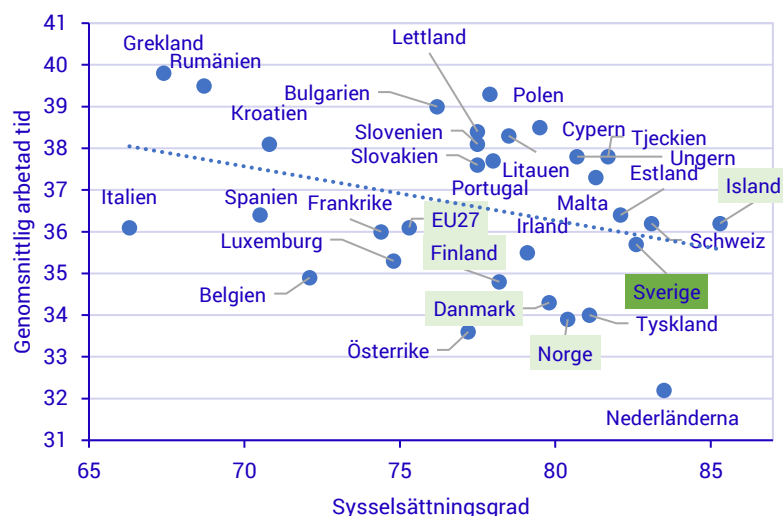
Hur mycket arbetar vi i Sverige?

Detta avsnitt undersöker hur den arbetade tiden för anställda 20–64 år i Sverige utvecklats över tid samt hur den överenskomna arbetade tiden skiljer sig mellan olika grupper under 2023. Avsnittet är indelat i tre delar där den första har ett internationellt perspektiv där den arbetade tiden i Sverige jämförs med övriga länder i Europa. Andra delen undersöker hur den faktiskt arbetade tiden i Sverige har utvecklats över tidsperioden 2005–2023. Den tredje delen fokuserar på året 2023 och undersöker hur den faktiska respektive överenskomna arbetstiden skiljer sig mellan olika grupper indelat efter kön, deltids- och heltidsanställningar, samt bransch och yrkets kvalifikationskrav.

Vi arbetar mer än flera jämförbara länder

Sysselsatta i Sverige har en högre genomsnittlig arbetad tid jämfört med flera nordiska länder, men lägre än genomsnittet för alla europeiska länder (EU-27). Diagram 1 visar den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden och sysselsättningsgraden för samtliga länder i EU, för personer i åldern 20–64 år, under 2023. De nordiska länderna hör till de som hade bland de kortare arbetstiderna i Europa och framför allt har Norge, Danmark och Finland relativt korta genomsnittliga arbetstider per sysselsatt. Endast Nederländerna, Tyskland och Österrike arbetar i genomsnitt färre timmar vid en jämförelse med andra europeiska länder. Sverige och Island hade högre genomsnittliga faktiska arbetstider än övriga nordiska länder.

Diagram 1. Genomsnittlig faktiskt arbetad tid i huvudsysslan per sysselsatt (i arbete) och vecka samt sysselsättningsgrad för personer i åldern 20–64 år, 2023. Antal och procent.

Källa: Eurostat. Anm. Eurostats genomsnittligt faktiskt arbetade tid är för personer i arbete och tar därmed inte frånvaro i beaktande. EU27 är genomsnittet för EU:s 27 medlemsländer. Trendlinjens förklaringsgrad, R^2 , är 11 procent.

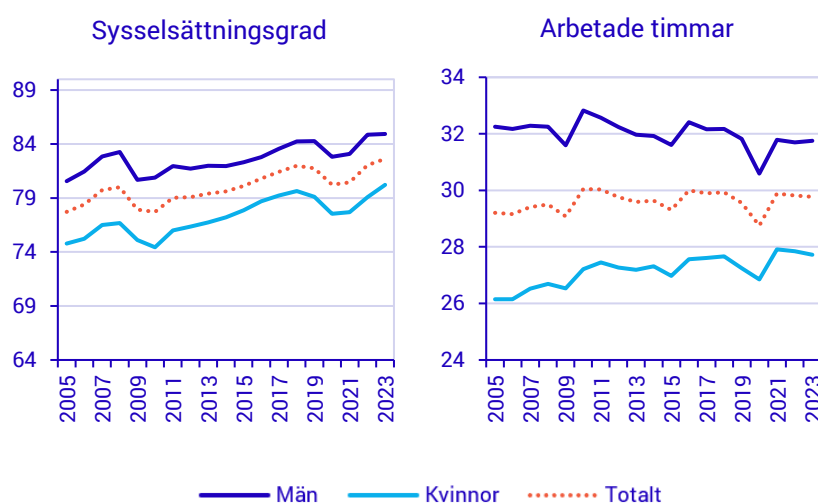
Det totala antalet arbetade timmarna påverkas även av hur stor del av befolkningen som är sysselsatta. Sverige hör till de länder i Europa med högst andel sysselsatta - endast Island, Nederländerna och Schweiz hade en högre sysselsättningsgrad år 2023. Diagram 1 visar dessutom ett svagt negativt samband mellan sysselsättningsgrad och genomsnittlig faktiskt arbetad tid; ju högre andel av befolkningen som arbetar desto färre timmar arbetar varje sysselsatt (i arbete) i genomsnitt. Sverige tillhör de länderna med en något lägre genomsnittlig arbetad tid, men med en större andel sysselsatta av befolkningen, jämfört med övriga länder i Europa.

Fler kvinnor arbetar heltid jämfört med tidigare

Under de senaste två decennierna har sysselsättningsgraden i Sverige ökat, med undantag för åren kring finanskrisen 2008–2010 och coronapandemin 2020–2021. Under perioden 2005–2023 ökade andelen sysselsatta av befolkningen 20–64 år från 77,7 till 82,6 procent. Utvecklingen bland kvinnor och män har sett liknande ut, men med en nivåskillnad där män har haft en högre sysselsättningsgrad över hela tidsperioden. År 2023 var sysselsättningsgraden 84,9 procent bland män och 80,2 procent bland kvinnor i åldern 20–64 år.

Samtidigt som sysselsättningsgraden har ökat har den faktiskt arbetade tiden i huvudsysslan per anställd stigit något över tidsperioden 2005–2023, från 29,2 till 29,8 timmar. Utvecklingen skiljer sig mellan könen, där kvinnor har ökat sin genomsnittliga arbetade tid från 26,2 till 27,7 timmar i veckan, medan den genomsnittliga arbetade tiden bland män varit relativt oförändrad på omkring 32 timmar i veckan över tidsperioden.

Diagram 2. Sysselsättningsgrad och genomsnittlig faktiskt arbetad tid i huvudsysslan (timmar per anställd), bland personer 20–64 år, 2005–2023. Procent och antal.

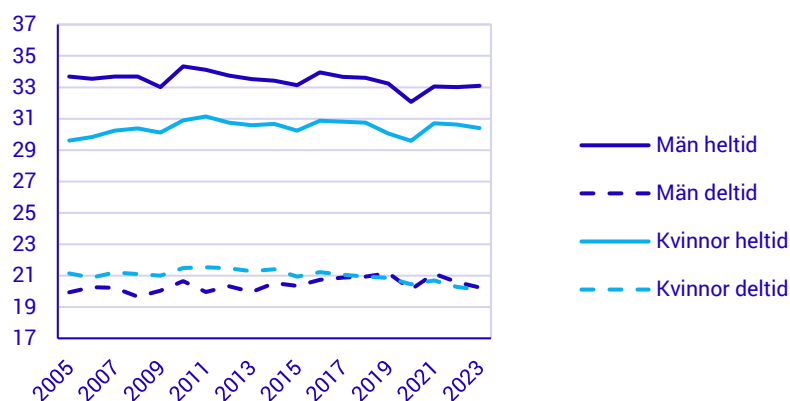

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Av sysselsatta 20–64 år var drygt 9 av 10 anställda år 2023. Bland sysselsatta, dvs. anställda och företagare, har den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden i huvudsysslan legat på 31 timmar över tidsperioden 2005–2023 (se "Arbetskraftsundersökningarna (AKU) 2024:2 – Tema: Hur mycket jobbar vi i Sverige?" som publicerades sommaren 2024.)

Antalet arbetade timmar i Sverige påverkas av fördelningen av heltids- och deltidsanställningar, samt hur många timmar dessa anställningar arbetar i genomsnitt. Under perioden 2005–2023 syns endast små förändringar över tid av den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden per person, efter deltid och heltidstjänst, se diagram 3. Den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden för män minskade något bland heltidsanställda, från 33,7 till 33,1 timmar per vecka. Männerna som i stället var deltidsanställda hade en faktisk arbetstid som förblev relativt oförändrad över tidsperioden, på omkring 20 timmar per vecka. För kvinnor ökade den genomsnittliga faktiskt arbetade tiden bland heltidsanställda från 29,6 till 30,4, och minskade bland deltidsanställda, från 21,1 till 20,1 timmar i veckan. Därmed har det varit en skillnad mellan könen avseende arbetad tid endast bland de heltidsanställda medan den arbetade tiden bland deltidsanställda varit snarlik mellan könen.

Diagram 3. Genomsnittlig faktiskt arbetad tid i huvudsysslan efter kön och heltid/deltid bland personer 20–64 år, 2005–2023. Timmar per anställd och vecka.

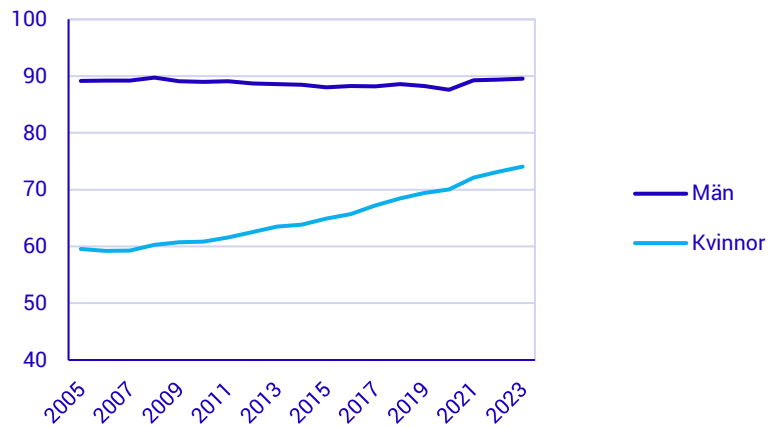
Heltid och deltid baseras på vad intervjupersonen själv svarat på frågan om hen arbetar heltid eller deltid.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

Utveckling av kompositionen mellan heltids- och deltidsanställningar av de totala antalet anställningar visar däremot tydliga skillnader mellan män och kvinnor under perioden 2005–2023. Bland männen har cirka 9 av 10 anställningar varit heltidsanställningar, och inga tydliga förändringar skedde under perioden. För kvinnor syns dock en tydlig ökning av andelen heltidsanställningar från 59,5 till 74,1 procent. Kvinnor hade en lägre faktiskt arbetad tid än männen, dels för att fler arbetar deltid, dels för att kvinnor har mer frånvaro. Anledningen till att den genomsnittliga arbetade tiden har ökat över tid är framför allt till följd av att fler kvinnor gått upp från deltid till heltid.

Diagram 4. Andel anställda 20–64 år som arbetar heltid efter kön, 2005–2023. Procent.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

Kvinnor har mer frånvaro från arbete

Skillnaden mellan överenskommen arbetstid och den faktiskt arbetade tiden förklaras av frånvaro, mertid, övertid och andra fluktueringar i arbetstiden. Tabell 1 visar hur den faktiskt arbetade tiden år 2023 förhöll sig till den överenskomna arbetstiden bland anställda 20–64 år. Bland deltidsanställda var den genomsnittliga överenskomna arbetade tiden högre bland kvinnor jämfört med män, 26,5 respektive 24,9 timmar per vecka. Den faktiskt arbetade tiden bland deltidsanställda var dock på ungefär samma nivå, 20,1 timmar för kvinnor och 20,2 för män.

För heltidsanställda var den överenskomna arbetstiden lika mellan könen på 39,7 timmar i veckan, men avseende den faktiskt arbetade tiden hade kvinnor lägre genomsnittligt antal än männen, 30,4 jämfört med 33,1 timmar per vecka. Detta innebär att det var en större skillnad mellan överenskommen och faktiskt arbetad tid för kvinnor än för män, vilket påverkas av mängden frånvaro från arbetet.

Tabell 1. Genomsnittlig faktiskt och överenskommen arbetad tid i huvudsysslan bland anställda 20–64 år efter kön och arbetstid, 2023.

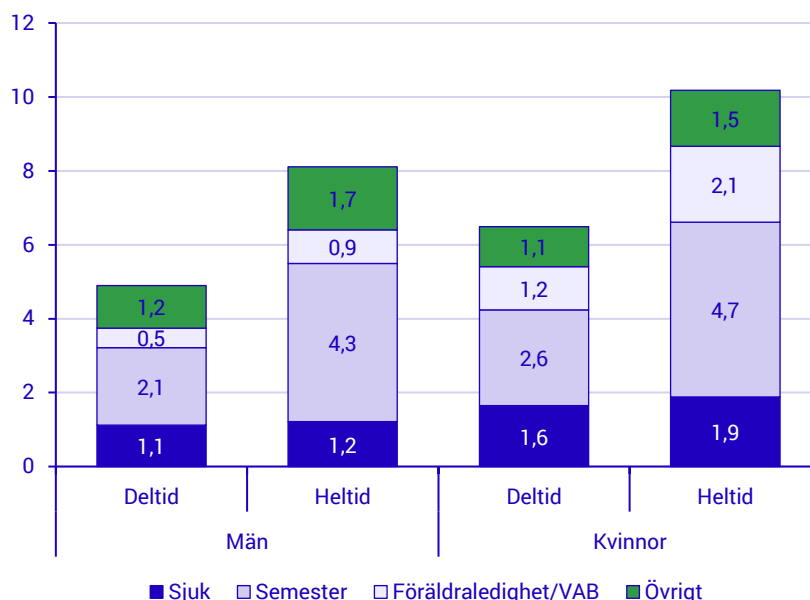
Timmar per person och vecka

Text	Totalt		Män		Kvinnor	
	Faktiskt arbetad tid	Överenskommen arbetstid	Faktiskt arbetad tid	Överenskommen arbetstid	Faktiskt arbetad tid	Överenskommen arbetstid
Deltid	20,1	26,1	20,2	24,9	20,1	26,5
Heltid	31,9	39,7	33,1	39,7	30,4	39,7
Totalt	29,8	37,5	31,8	38,4	27,7	36,6

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. 1,4 procent av alla heltidsanställda och 11,9 procent av alla deltidsanställda hade saknade värden på överenskommen arbetstid och exkluderades därför i de genomsnittliga överenskomna timmarna. Ett antagande som därför görs är att dessa personer har timmar som motsvarar genomsnittet i gruppen.

Kvinnor hade en högre genomsnittlig frånvaro jämfört med män under 2023, både bland personer som jobbar heltid och deltid, se diagram 5. I genomsnitt var en deltidsanställd frånvarande 6,5 timmar per vecka bland kvinnor och 4,9 timmar bland männen. För de heltidsanställda var motsvarande genomsnittligt antal frånvarotimmar 10,2 bland kvinnor och 8,1 bland män. Semester var den vanligaste orsaken till frånvaro både för män och kvinnor. Kvinnor var i genomsnitt frånvarande mer än män till följd av sjukdom, men tar även ut mer semester. Detta förklaras främst av att skollov för skolpersonal är inkluderad i kategorin semester vilka är yrken där kvinnor arbetar i större utsträckning. Den största skillnaden mellan könen var frånvaro till följd av föräldraledighet eller vård av barn (VAB), där kvinnor i genomsnitt tog ut mer än dubbelt antal frånvarotimmar jämfört med männen.

Diagram 5. Frånvarotimmar uppdelat efter frånvarorsak bland anställda 20–64 år efter kön och heltid/deltid, år 2023. Genomsnitt per anställd och vecka.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Skollov för skolpersonal inkluderas i kategorin "Semester".

Varubranscher består av branscherna "Jordbruk, skogsbruk och fiske", "tillverkning och utvinning, energi och miljö", "Byggverksamhet".

Privata tjänstebranscher består av branscherna "Handel", "Transport", "Hotell och restaurang", "Information och kommunikation", "Finansiell verksamhet, företagstjänster".

Övriga tjänstebranscher består av "Offentlig förvaltning m.m.", "Utbildning", "Vård och omsorg", "Personliga och kulturella tjänster"

Lågkvalificerade yrken är yrken som normalt kräver eftergymnasiala utbildningar kortare än 2 år.

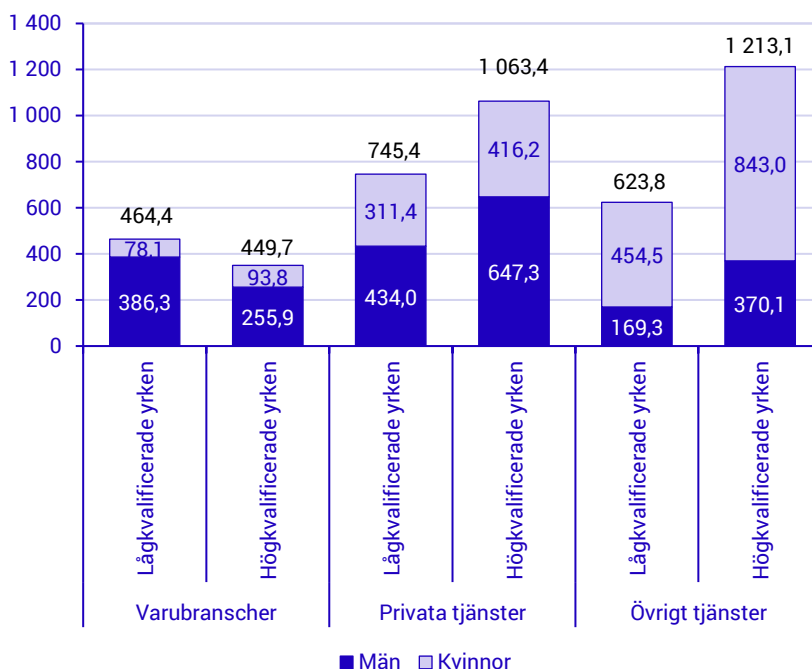
Högkvalificerade yrken innebär kvalifikationskrav på praktiska eller teoretiska eftergymnasiala utbildningar om mer än 2 år.

Vanligt med deltid inom lågkvalificerade yrken

I detta avsnitt delas anställda in i grupper baserat på bransch och yrkets kvalifikationskrav. Branscher delas in i branschgrupperna *varubranscher* (jordbruk, skogsbruk och fiske; tillverkning och utvinning, energi och miljö; byggverksamhet), *privata tjänstebranscher* (handel; transport; hotell och restaurang; information och kommunikation; finansiell verksamhet, företagstjänster) och *övriga tjänstebranscher* (offentlig förvaltning m.m.; utbildning; vård och omsorg; personliga och kulturella tjänster). Branschgrupperna delas därefter in efter yrkets kvalifikationskrav, så kallade låg- och högkvalificerade yrken.

Antalet anställda varierar mellan branschgrupperna. Diagram 6 visar antalet anställda 20–64 år under 2023, inom de olika grupperna fördelat efter kön. Betydligt fler anställda fanns inom tjänstebranscher jämfört med varubranscher. Flest anställda arbetade inom övriga tjänster där totalt 1 836 900 arbetade 2023 följt av privata tjänster med totalt 1 808 900 anställda. Varubranscherna hade totalt 814 100 anställda under 2023. Högkvalificerade yrken var vanligare bland tjänstebranscherna där 66,0 procent bland övriga tjänster och 58,8 procent bland privata tjänster hade högkvalificerade yrken. Motsvarande andel inom varubranscherna var 43,0 procent. Fördelningen mellan kvinnor och män skiljer sig mellan branschgrupperna. Inom övriga tjänster var fler kvinnor än män anställda, särskilt inom högkvalificerade yrken. Bland privata tjänster var andelen män högre än andelen kvinnor. Inom varubranscherna var en stor majoritet män, både inom låg- och högkvalificerade yrken.

Diagram 6. Antal anställda 20–64 år efter kön, branschgrupp och yrkets kvalifikationskrav år 2023. Tusental.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

Tabell 2 visar den genomsnittliga överenskomna arbetstiden för anställda i åldern 20–64 år under 2023, indelat i de sex olika branschgrupperna. De högsta överenskomna arbetstiderna var inom varubranscherna. Genomgående för alla branschgrupper var den överenskomna tiden högre bland högkvalificerade yrken jämfört med lågkvalificerade. Den största skillnaden i tid mellan kvalifikationsnivåer var inom tjänstebanscher där överenskommen arbetstid bland högkvalificerade yrken i genomsnitt översteg lågkvalificerade yrken med 3,4 respektive 3,2 timmar för privata respektive övriga tjänster.

Tabell 2. Genomsnittlig överenskommen arbetstid i huvudsysslan efter branschgrupp och yrkets kvalifikationskrav, 2023

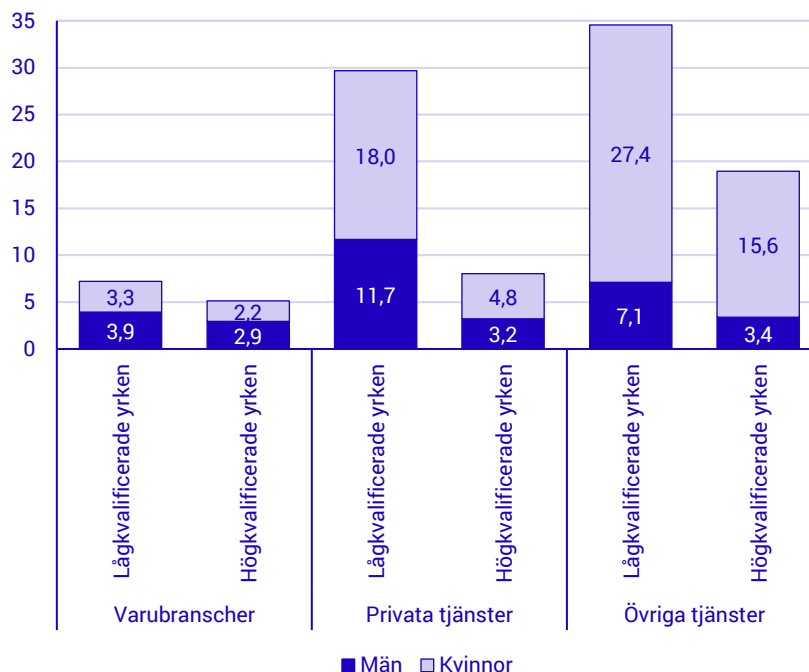
Timmar per anställd 20–64 år och vecka

	Lågkvalificerade yrken	Högkvalificerade yrken
Varubranscher	38,7	39,1
Privata tjänstebanscher	35,2	38,6
Övriga tjänstebanscher	34,9	38,1

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Privata tjänster består av SNI-koderna "Handel", "Transport", "Hotell och restaurang", "Information och kommunikation" samt "Finansiell verksamhet, företagstjänster". Övriga tjänster består av SNI-koderna "Offentlig förvaltning m.m.", "Utbildning", "Vård och omsorg" samt "Personliga och kulturella tjänster".

En förklaring till skillnaderna i arbetad tid är att andelen som arbetar deltid varierar. Diagram 7 visar att yrken med lägre kvalifikationskrav inom tjänstebanscher hade en högre andel deltidsanställda jämfört med yrken som har högre kvalifikationskrav, under 2023. Den högsta andelen fanns i gruppen övriga tjänstebanscher där 34,6 procent bland de lågkvalificerade och 19,0 procent bland de högkvalificerade yrkena var deltidsanställda under 2023. I gruppen privata tjänster arbetade 29,7 procent deltid år 2023, medan endast 8,0 procent arbetade deltid inom yrkena med högre kvalifikationskrav. Inom varubranscherna hade få personer en deltidsanställning – endast 7,2 procent av de med lågkvalificerade yrken och 5,1 procent av de med högkvalificerade yrken. Branschgrupper med en hög andel deltidsanställda bestod till stor del av deltidsanställda kvinnor.

Diagram 7. Andel deltidsanställda 20–64 år efter kön, branschgrupp och yrkets kvalifikationskrav, år 2023. Procent.

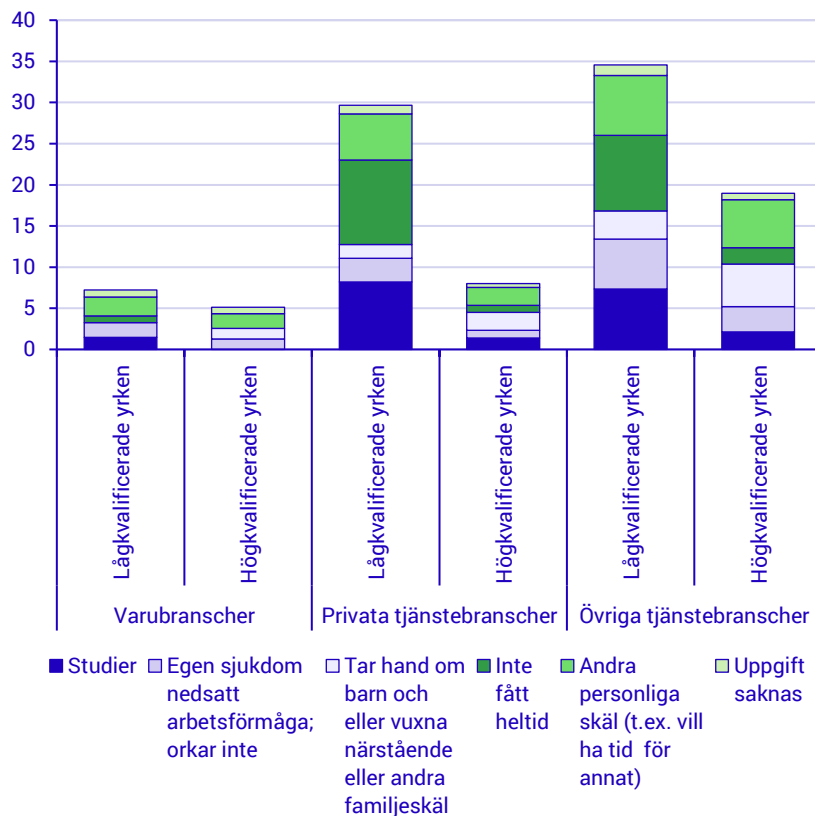
Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

En indelning på branscher visar att bland övriga tjänster med låga kvalifikationskrav var det branscherna utbildning, vård och omsorg samt personliga och kulturella tjänster som hade en hög andel deltidsanställda – 31,9 procent, 38,1 procent respektive 40,2 procent, under 2023. I dessa branscher fast i högkvalificerade yrken var motsvarande andelar 21,0 procent deltidsanställda inom utbildning, 24,6 procent inom vård och omsorg och 23,3 procent inom personliga och kulturella tjänster. Inom privata tjänster med låga kvalifikationskrav var branscherna med högre andel deltidsanställda handel och hotell och restaurang där andelen deltidsanställda var 40,0 respektive 44,4 procent.

Skäl till att anställda arbetar deltid visas i diagram 8. Skälet ”inte fått heltid” var särskilt förekommande bland lågkvalificerade yrken inom privata och övriga tjänstebanscher, 10,2 respektive 9,2 procent av alla anställda i dessa grupper. Skälet ”Andra personliga skäl (t.ex. vill ha tid för annat)” var också en vanlig orsak till deltid bland lågkvalificerade yrken inom tjänstebanscher, 5,6 respektive 7,2 procent för privata och övriga tjänstebanscher. Bland dessa yrkesgrupper var det även en förhållandevis hög andel som angav studier som skäl till deltid. För de högkvalificerade yrkena inom övriga tjänstebanscher var att ta hand om barn eller vuxna närstående eller andra familjeskäl en vanlig orsak till deltidarbete. Bland lågkvalificerade yrken inom samma kategori var det i stället jämförelsevis många som arbetade deltid till följd av

sjukdom eller nedsatt arbetsförmåga, eller att de på grund av andra orsaker inte orkade med ett heltidsarbete.¹

Diagram 8. Andel deltidsanställda 20–64 år efter skäl till deltid indelat efter branschgrupp och yrkets kvalifikationskrav, 2023. Procent.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

Den genomsnittliga överenskomna arbetstiden för deltidsanställda varierar med nivå på kvalifikationskrav, se tabell 3. Lågkvalificerade yrken har en lägre genomsnittlig överenskommen arbetstid jämfört med högkvalificerade yrken i de flesta branschgrupperna. De största skillnaderna var inom övriga tjänster där deltidsanställda med högkvalificerade yrken i genomsnitt hade en överenskommen arbetstid som var 2,9 timmar mer per vecka än de med lågkvalificerade yrken. Branschgruppen övriga tjänster med höga kvalifikationskrav hade de deltidsanställda som hade längst deltid, mätt i antal timmar, med ett genomsnitt på 28,7 timmar enligt överenskommelse. För anställda inom tjänstebranscher med yrken som kräver kortare utbildning var deltidsanställningar på i genomsnitt 23,3 samt 25,8 timmar per vecka för privata respektive övriga tjänster.

¹ Se tabellbilaga för specifika siffror.

För de heltidsanställda var skillnaderna i överenskommen arbetstid mellan branschgrupperna inte lika stora som bland de deltidanställda. Inom övriga tjänster var den överenskomna arbetstiden något högre för heltidsanställda med högkvalificerade yrken jämfört med lågkvalificerade yrken, 40,2 timmar per vecka jämfört med 39,0 timmar.

Tabell 3. Genomsnittlig överenskommen arbetstid i huvudsysslan bland anställda 20–64 år, efter heltid/deltid, arbets branschgrupp samt yrkets kvalifikationskrav, år 2023.
Timmar per person och vecka

	Lågkvalificerade yrken	Högkvalificerade yrken
Deltid		
Varubranscher	25,2	26,7
Privata tjänstebranscher	23,3	26,1
Övriga tjänstebranscher	25,8	28,7
Heltid		
Varubranscher	39,6	39,7
Privata tjänstebranscher	39,6	39,6
Övriga tjänstebranscher	39,0	40,2

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Privata tjänstebranscher består av SNI-koderna "Handel", "Transport", "Hotell och restaurang", "Information och kommunikation" samt "Finansiell verksamhet, företagstjänster". Övriga tjänstebranscher består av SNI-koderna "Offentlig förvaltning m.m.", "Utbildning", "Vård och omsorg" samt "Personliga och kulturella tjänster".

Hur mycket vill vi arbeta?

Den **vanligen arbetad tiden** anger hur många timmar personer vanligtvis arbetar under en vecka i arbete och inkluderar både huvud- och bisyssla.

Önskad arbetstid anger hur många timmar per vecka en person skulle vilja arbeta (med motsvarande förändring i lön) och relateras till den totala vanligen arbetade tiden.

Denna del undersöker hur anställda 20–64 år i Sverige ville förändra sin arbetstid år 2023. Statistiken baseras på intervjufrågan ”Skulle du vilja förändra antalet timmar du arbetar?”, med tillägget att förändringen då innebär att lönen ökar eller minskar. För de som uppger att de vill öka sin arbetstid ställs dessutom frågan om personen hade *kunnat* arbeta fler timmar under referensveckan eller inom 14 dagar. De som både vill och kan arbeta mer definieras som undersysselsatta. För samtliga som svarar att de antingen vill öka eller minska sin arbetstid ställs dessutom frågan ”Hur många timmar per vecka skulle du vilja arbeta?”, vilket är den önskade arbetstiden och relateras till den totala vanligen arbetade tiden. Den önskade arbetstiden är med andra ord hur mycket personen skulle vilja arbeta i relation till hur många timmar personen vanligtvis arbetar.

Avsnittet är indelat i tre delar där den första på ett mer övergripande plan redogör för anställda 20–64 år som under 2023 ville förändra sin arbetstid. Del 2 och del 3 går sedan närmare in på personer som ville öka respektive minska sin arbetstid. Avsnitten delar in grupperna efter kön samt deltids- och heltidsanställningar och undersöker antal personer som ville öka/minska sina arbetstid samt visar genomsnittlig vanligen och önskad arbetstid för dessa grupper. Del 2 och del 3 undersöker dessutom personer som vill öka respektive minska sin arbetstid efter arbetets bransch och yrkets kvalifikationskrav. Syftet med avsnittet är att kartlägga hur deltids- och heltidsanställda vill förändra arbetstiden och vilka typer av arbeten dessa anställda har, avseende bransch och kvalifikationskrav.

En av fem vill förändra sin arbetstid

År 2023 var antalet anställda 4 468 000 bland personer i åldern 20–64 år. Bland de anställda ville 307 600 personer, eller 6,9 procent, öka sin arbetstid, medan 511 200 personer, motsvarande 11,4 procent av alla anställda, ville minska arbetstiden. Övriga 3 632 000 anställda 20–64 år, eller 81,3 procent, ville inte förändra sin arbetstid eller saknade svar på frågan. Bland personer som ville öka sin arbetstid uppgav 88,3 procent att de även kunde arbeta fler timmar. Dessa personer kallas undersysselsatta och utgör en del av det outnyttjade arbetskraftsutbudet då de representerar en del av den arbetskraftsreserven som finns, utöver de arbetslösa och latent arbetssökande.

De undersysselsatta 20–64 år ville år 2023 i genomsnitt gå från en vanligen arbetad tid på 32,4 timmar i veckan till en önskad arbetstid på 42,4 timmar. Av de som ville minska sin arbetstid var den genomsnittliga vanligen arbetade tiden 42,2 timmar i veckan och den genomsnittliga önskade arbetstiden 32,7 timmar i veckan. Det kan

Av anställda i åldern 20–64 år ville **7 procent arbeta mer** och **11 procent arbeta mindre** år 2023.

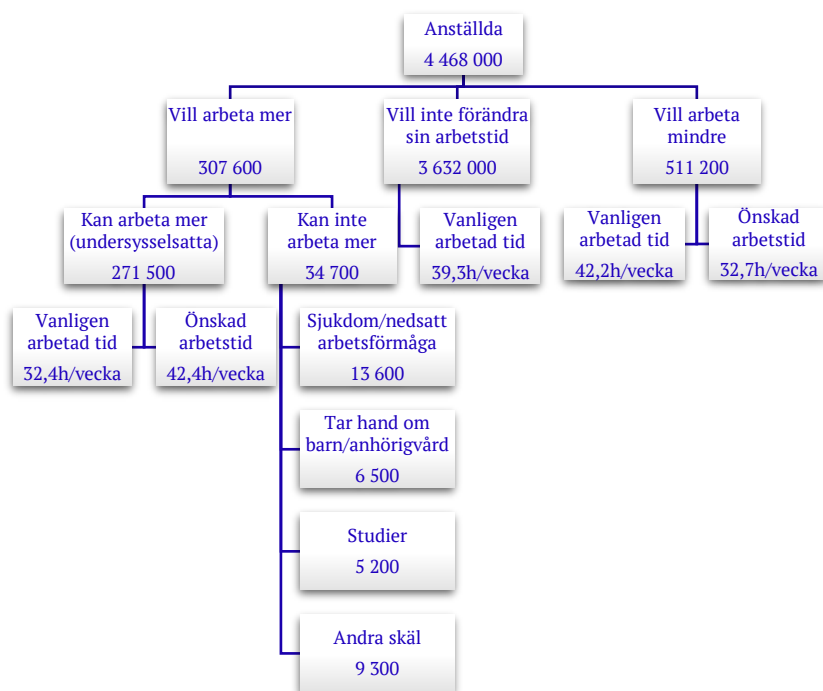
Personer som både vill och kan arbeta fler timmar kallas **undersysselsatta** och utgör en del av det outnyttjade arbetskraftsutbudet.

jämföras med den genomsnittliga vanligen arbetade tiden på 39,3 timmar i veckan bland personer som inte ville förändra sin arbetstid. Sammanlagt ville (och kunde) de anställda öka den arbetade tiden med 2 517 400 timmar per vecka under år 2023, vilket motsvarar 62 900 arbeten med 40 timmars vecka. Motsvarande siffror bland de som ville minska den arbetade tiden var 4 766 900 timmar per vecka, eller 119 200 arbeten med 40 timmars arbetsvecka.²

De två grupperna undersysselsatta och anställda som vill arbeta mindre skiljer sig följaktligen åt på så vis att undersysselsatta har en förhållande låg genomsnittlig vanligen arbetad tid i jämförelse med personer som inte vill förändra sin arbetstid, medan anställda som vill minska sin arbetstid har en jämförelsevis hög genomsnittlig vanligen arbetad tid.

Jämförelser av **vanligen arbetad tid** och **önskad arbetstid** utgår från den totala tiden, dvs. både huvud- och bisyssla.

Figur 1. Anställda efter hur önskemål om förändrad arbetstid ser ut, 20–64 år, 2023. Antal.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Vanligen arbetad tid och önskad arbetstid anger genomsnitt för gruppen.

² 7,2 procent av alla undersysselsatta bland anställda 20–64 år hade saknade värden på antingen den vanligen arbetade tiden eller den önskade arbetstiden och exkluderades därför genomgående i de genomsnittliga timmarna (vanligen och önskad) men inkluderades bland antaluppgifter. Motsvarande gäller för personer som ville minska sin arbetstid, där 1,8 procent hade saknade värden på antingen den vanligen arbetade tiden eller den önskade arbetstiden. De totala timmarna som önskas arbeta mer respektive mindre och som omvandlas till motsvarande antal 40-timmarsveckor exkluderar likaså personer med saknade värden på timmarna.

Vissa personer som ville öka sin arbetstid uppgav att de trots detta önskemål inte hade kunnat arbeta mer även om fler timmar erbjöds av olika skäl såsom sjukdom, att de tar hand om barn, studier eller andra skäl. Dessa personer, som vill arbeta mer men därmed inte finns tillgängliga för en ökad arbetstid, uppgick till 34 700 personer under 2023. Detta motsvarar endast 11,3 procent av de som ville öka sin arbetstid eller 0,8 procent av alla anställda.

Den önskade förändringen i arbetstid skiljer sig mellan deltids- och heltidsanställda. Av de anställda, 20–64 år, som under 2023 var undersysselsatta hade drygt hälften deltidsanställningar. Dessa deltidsanställda ville öka sin arbetstid från en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 25,0 timmar i veckan till en genomsnittlig önskad arbetstid på 36,9 timmar i veckan. De undersysselsatta som hade en heltidsanställning hade en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 40,0 timmar i veckan och en genomsnittlig önskad arbetstid på 48,3 timmar i veckan. Bland anställda, 20–64 år, som i stället ville minska sin arbetstid var en stor majoritet heltidsanställda. Dessa ville minska sin arbetstid från en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 42,8 timmar till en önskad arbetstid på 33,2 timmar i veckan.

Figur 2. Anställda som vill (och kan) förändra sin arbetstid, 20–64 år, 2023. Antal.

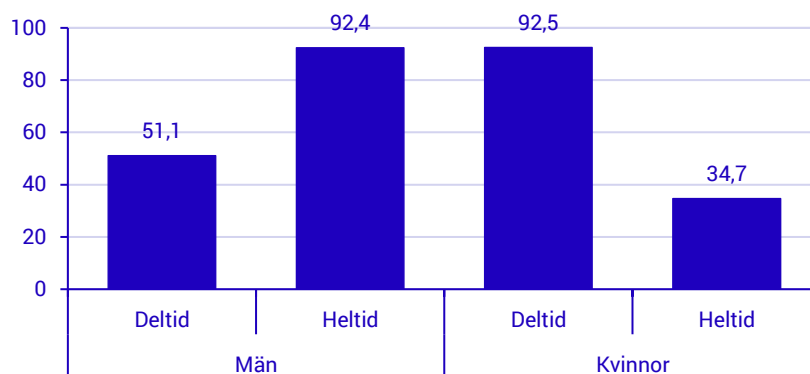

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Vanligen arbetad tid och önskad arbetstid anger genomsnittliga timmar per person och vecka för gruppen.

Deltidsanställda i tjänstebranscher vill arbeta mer

Fördelningen mellan kvinnor och män var relativt jämn bland undersysselsatta 20–64 år under år 2023, där 127 300 var kvinnor och 143 500 män. Dock var en stor andel av de undersysselsatta kvinnorna deltidanställda, 72,7 procent, medan de undersysselsatta männen i större utsträckning var heltidsanställda, 64,4 procent. Det generella mönstret är således att många av de undersysselsatta fanns bland heltidsanställda män och deltidanställda kvinnor, se diagram 9.

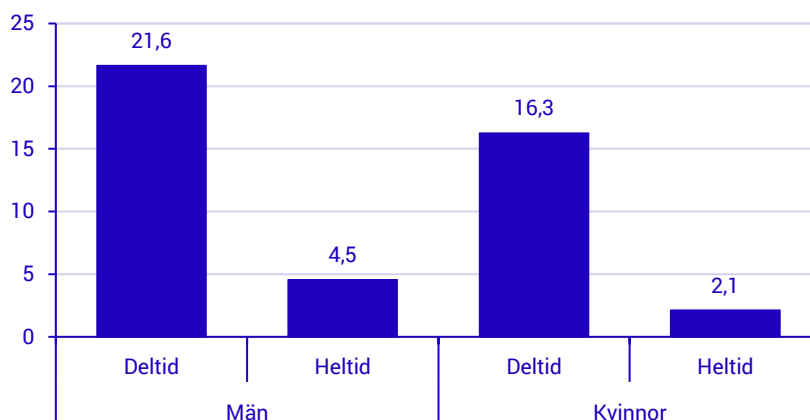
Diagram 9. Antal anställda 20–64 år som är undersysselsatta efter kön och heltid/deltid, 2023. Tusental.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna

Eftersom deltidanställda män 20–64 år var förhållandevis få, totalt sett 236 000 personer 2023, var andelen undersysselsatta i denna grupp hög, 21,6 procent. Bland deltidanställda kvinnor 20–64 år var andelen undersysselsatta 16,3 procent, men gruppen som helhet är betydligt större jämfört med männen, 568 800 personer. Bland heltidsanställda män var det 4,5 procent som ville och kunde arbeta fler timmar under 2023. Motsvarande siffra bland heltidsanställda kvinnor var 2,1 procent. Andelen undersysselsatta var följaktligen mer än dubbelt så hög bland heltidsanställda män jämfört med heltidsanställda kvinnor.

Diagram 10. Andel anställda 20–64 år som är undersysselsatta efter kön och heltid/deltid, 2023. Procent.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna

Kort deltid innebär enligt AKU:s definitioner en överenskommen arbetstid på 1–19 timmar per vecka, medan **lång deltid** består av 20–34 överenskomna arbetstimmar per vecka. **Heltid** består av 35 timmar eller mer i veckan.

Deltidsanställda män, 20–64 år, som var undersysselsatta under 2023 ville i genomsnitt gå från en vanligen arbetad tid på 24,6 timmar i veckan till 38,1 timmar i veckan. Motsvarande siffror för deltidanställda kvinnor var en ökning i genomsnittlig arbetad tid från 25,2 timmar i veckan till 36,2 timmar i veckan. Det innebär att deltidanställda män och kvinnor som var undersysselsatta i genomsnitt ville gå från lång deltid till heltid enligt AKU:s definitioner.

Av de undersysselsatta, 20–64 år, som hade en heltidsanställning ville männen gå från en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 40,9 timmar i veckan till en genomsnittlig önskad arbetstid på 49,0 timmar i veckan. De heltidsanställda kvinnorna som var undersysselsatta ville öka en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 38,9 timmar till en genomsnittlig önskad arbetstid på 46,3 timmar i veckan.

Tabell 4. Genomsnittlig vanligen och önskad arbetad tid bland undersysselsatta (anställda) 20–64 år, efter kön och heltid/deltid, år 2023.

Timmar per person och vecka

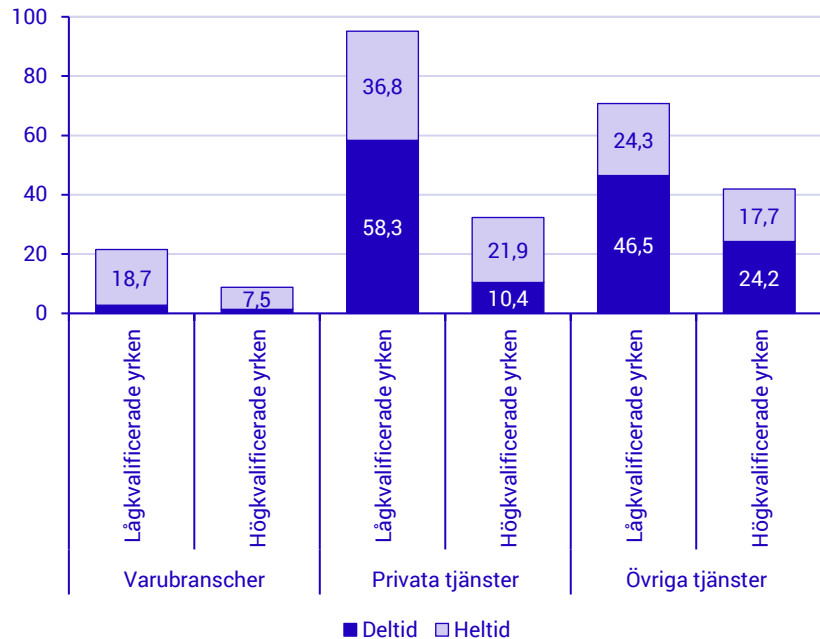
Text	Totalt		Män		Kvinnor	
	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid
Deltid	25,0	36,9	24,6	38,1	25,2	36,2
Heltid	40,4	48,3	40,9	49,0	38,9	46,3
Totalt	32,4	42,4	35,2	45,2	29,0	39,0

Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

Många undersysselsatta 20–64 år fanns år 2023 bland lågkvalificerade yrken inom tjänstebranscher.

En uppdelning efter arbetets bransch och yrkets kvalifikationskrav visar att flest undersysselsatta, 20–64 år, fanns bland lågkvalificerade yrken inom tjänstebranscher, under 2023. Bland lågkvalificerade yrken inom privata tjänstebranscher, såsom handel och hotell och restaurang, var antalet undersysselsatta 95 400, varav 58 300 var deltidanställda. Totalt sett motsvarar det 13,2 procent undersysselsatta av samtliga anställda inom den gruppen. För lågkvalificerade yrken inom övriga tjänstebranscher, exempelvis utbildning, vård och omsorg samt personliga och kulturella tjänster, var antalet undersysselsatta 71 200, varav 46 500 hade en deltidanställning. Det motsvarar 12,2 procent undersysselsatta alla anställda i den gruppen (se tabell 16 i Bilagor för uppgifter per bransch).

Diagram 11. Anställda 20–64 år som är undersysselsatta efter heltid/deltid, branschgrupp samt yrkets kvalifikationskrav, 2023. Tusental.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Privata tjänstebanscher består av SNI-koderna "Handel", "Transport", "Hotell och restaurang", "Information och kommunikation" samt "Finansiell verksamhet, företagstjänster". Övriga tjänster består av SNI-koderna "Offentlig förvaltning m.m.", "Utbildning", "Vård och omsorg" samt "Personliga och kulturella tjänster". Lågkvalificerade yrken är yrken som normalt kräver eftergymnasiala utbildningar kortare än 2 år. Högkvalificerade yrken innebär kvalifikationskrav på praktiska eller teoretiska eftergymnasiala utbildningar om mer än 2 år. Marginella skillnader mellan totalen och summan av deltid och heltid beror på att ett fåtal personer saknar uppgift om heltid/deltid.

För anställda 20–64 år som hade ett högkvalificerat yrke var antalet undersysselsatta förhållandevis få inom samtliga branschgrupper.

För anställda som hade ett högkvalificerat yrke var antalet undersysselsatta förhållandevis få inom samtliga branschgrupper. Bland högkvalificerade yrken inom privata tjänstebanscher var antalet undersysselsatta 32 200 år 2023, vilket motsvarar 3,0 procent av alla anställda, 20–64 år, inom den gruppen. Motsvarande antal bland högkvalificerade yrken inom övriga tjänstebanscher var 41 900, men det motsvarar endast 3,5 procent av alla anställda inom den gruppen eftersom de är relativt många till antalet. Varubranscher hade lägst antal undersysselsatta, 21 500 inom lågkvalificerade yrken och 8 800 inom högkvalificerade yrken, motsvarande 4,7 och 2,5 procent av alla anställda inom respektive grupp. Generellt sett hänger antalet undersysselsatta relativt väl samman med fördelningen av deltidsanställda inom de olika branschgrupperna, se diagram 7.

Tabell 5 visar att deltidsanställda inom lågkvalificerade yrken som hör till privata tjänster i genomsnitt ville gå från en vanligen arbetad tid på 24,8 timmar i veckan till en önskad arbetstid på 36,8 timmar i veckan. Motsvarande siffror bland lågkvalificerade yrken inom övriga tjänster var från en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 25,9 timmar i veckan till en genomsnittlig önskad arbetstid på 37,9 timmar i veckan. Det

innebär att de två största grupperna undersysselsatta i genomsnitt ville öka sin arbetstid från lång deltid till heltid enligt AKU:s definitioner.

Deltidsanställda inom lågkvalificerade tjänsteyrken som var undersysselsatta år 2023 ville i genomsnitt öka sin arbetstid från lång deltid till heltid enligt AKU:s definitioner.

Tabell 5. Genomsnittlig vanligen och önskad arbetstid bland anställda 20–64 år som är undersysselsatta, efter heltid/deltid, branschgrupp samt yrkets kvalifikationskrav, år 2023.

Timmar per person och vecka

Text	Lågkvalificerade yrken		Högkvalificerade yrken	
	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid
Deltid				
Varubranscher
Privata tjänster	24,8	36,8	22,0	36,8
Övriga tjänster	25,9	37,9	25,0	35,1
Heltid				
Varubranscher	41,1	49,9	41,5	48,9
Privata tjänster	39,9	48,6	41,4	48,4
Övriga tjänster	38,4	46,9	41,3	47,4

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Privata tjänstebanscher består av SNI-koderna "Handel", "Transport", "Hotell och restaurang", "Information och kommunikation" samt "Finansiell verksamhet, företagstjänster". Övriga tjänstebanscher består av SNI-koderna "Offentlig förvaltning m.m.", "Utbildning", "Vård och omsorg" samt "Personliga och kulturella tjänster". Eftersom AKU är en urvalsundersökning är samtliga skattningar behäftade med osäkerhet. I det fall en skattning är baserad på färre än 40 observationer på årsbasis kan osäkerheten anses vara alltför hög och skattningen redovisas inte. I dessa fall ersätts värdet med två prickar [..].

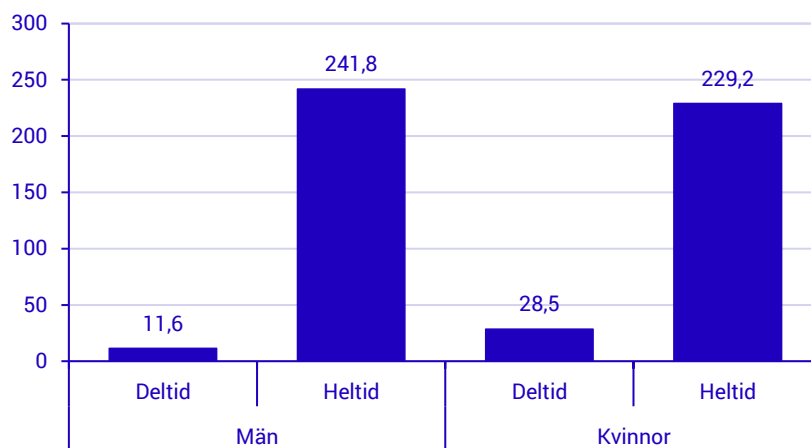
Drygt var tionde anställd vill minska sin arbetstid

Antal anställda 20–64 år som ville minska sin arbetstid uppgick under 2023 till 511 200 personer, vilket motsvarar 11,4 procent av anställda totalt. Bland dessa var 253 400 män och 257 800 kvinnor. En stor majoritet av de anställda som ville minska sin arbetstid hade en heltidsanställning, 95,4 procent bland männen och 88,9 procent bland kvinnorna. Sett till andelar ville 4,9 procent respektive 5,0 procent av alla deltidsanställda män och kvinnor arbeta mindre år 2023.

Motsvarande andelar bland heltidsanställda män och kvinnor 20–64 år var 11,9 respektive 14,1 procent år 2023.

De flesta som ville minska sin arbetstid var **heltidsanställda** och deltidsanställda som ville gå ned i tid har en genomsnittlig vanligen arbetad tid strax under heltid.

Diagram 12. Anställda 20–64 år som vill arbeta mindre efter kön och heltid/deltid, 2023. Tusental.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna

Heltidsanställda män och kvinnor 20–64 år som ville arbeta mindre år 2023 hade en genomsnittlig önskad arbetstid på strax under heltid enligt AKU:s definitioner.

Tabell 6 visar att heltidsanställda män 20–64 år som ville minska sin arbetstid år 2023 i genomsnitt ville gå från en vanligen arbetad tid på 42,8 timmar i veckan till en önskad arbetstid på 33,1 timmar. De heltidsanställda kvinnor som vill arbeta mindre ville i genomsnitt minska sin arbetstid från en vanligen arbetad tid på 42,9 timmar i veckan till en önskad arbetstid på 33,3 timmar i veckan. Det innebär att heltidsanställda män och kvinnor som ville arbeta mindre i genomsnitt hade en önskad arbetstid strax under heltidstjänst (35 timmar enligt AKU:s definitioner).

Deltidsanställda utgör en förhållandevis liten del av anställda som ville minska sin arbetstid. De deltidsanställda män som ville minska sin arbetstid, ville minska arbetstiden från en i genomsnitt vanligen arbetad tid på 33,3 timmar i veckan till en önskad arbetstid på 24,9 timmar i veckan. Motsvarande siffror för deltidsanställda kvinnor var från en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 34,8 timmar i veckan till en genomsnittlig önskad arbetstid på 26,9 timmar i veckan. De deltidsanställda som ville minska sin arbetstid arbetade därmed förhållandevis många timmar, strax under heltidstjänst (35 timmar enligt AKU:s definitioner).

Tabell 6. Genomsnittlig vanligen och önskad arbetad tid bland anställda 20–64 år som vill arbeta mindre, efter kön och heltid/deltid, år 2023.

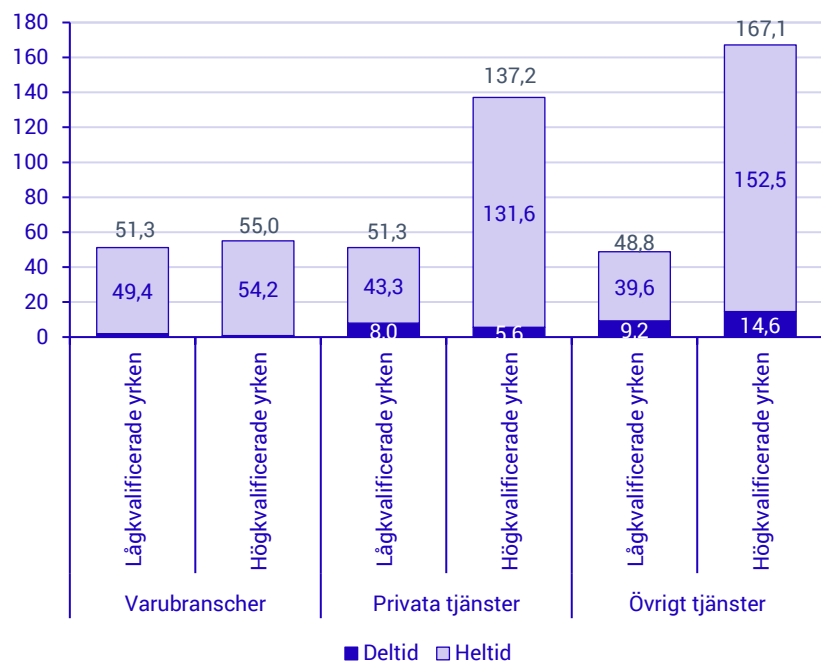
Timmar per person och vecka

Text	Totalt		Män		Kvinnor	
	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid
Deltid	34,4	26,4	33,3	24,9	34,8	26,9
Heltid	42,8	33,2	42,8	33,1	42,9	33,3
Totalt	42,2	32,7	42,4	32,8	42,0	32,6

Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

Flest heltidsanställda, 20–64 år, som ville arbeta färre timmar år 2023 fanns bland högkvalificerade yrken inom övriga tjänstebranscher. Denna branschgrupp inkluderar offentlig förvaltning, utbildning, vård och omsorg samt personliga och kulturella tjänster. Antalet anställda i denna branschgrupp som ville arbeta mindre var 167 100 personer, vilket motsvarar 13,8 procent av alla anställda inom övriga tjänstebranscher med högkvalificerade yrken. Även bland högkvalificerade yrken inom privata tjänstebranscher, exempelvis information och kommunikation samt finansiell verksamhet och företagstjänster, fanns förhållandevis många anställda som ville arbeta mindre år 2023, 137 200 anställda eller 12,9 procent. Sett till andelen anställda var det jämförelsevis många som ville arbeta färre timmar även inom varubranscher, 11,0 och 15,7 procent av alla anställda, bland låg- respektive högkvalificerade yrken inom varubranscher.

Diagram 13. Antal anställda 20–64 år som vill arbeta mindre efter heltid/deltid, branschgrupp samt yrkets kvalifikationskrav, 2023. Tusental.

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Andel av anställda 20–64 år inom varje branschgrupp är

11,2 och 15,8 procent för låg- respektive högkvalificerade yrken inom varubranscher, 7,1 och 13,0 procent för låg-respektive högkvalificerade yrken inom privata tjänstebanscher samt 8,4 och 14,0 procent för låg- respektive högkvalificerade yrken inom övriga tjänstebanscher. Se tabell 16 för uppgifter per bransch.

Antalet timmar som anställda, 20–64 år, ville minska sin arbetstid under 2023 varierade med branschgrupp, se tabell 7. Heltidsanställda inom övriga tjänster med högkvalificerade yrken (den grupp där flest ville minska sin arbetstid) ville i genomsnitt gå från en vanligen arbetad tid på 43,5 timmar till en önskad arbetstid på 33,7 timmar. Motsvarande önskemål bland högkvalificerade yrken men inom privata tjänstebanscher var från en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 43,3 timmar till en önskad arbetstid på 33,5 timmar i veckan. Anställda som ville arbeta mindre bland högkvalificerade yrken inom varubranscher hade en genomsnittlig vanligen arbetad tid på 43,3 timmar i veckan och en önskad arbetstid på 33,8 timmar i veckan. Det innebär att de största grupperna anställda som ville minska sin arbetstid år 2023 i genomsnitt ville gå från heltid till lång deltid enligt AKU:s definitioner.

Tabell 7. Genomsnittlig vanligen och önskad arbetad tid bland anställda 20–64 år som vill arbeta mindre efter heltid/deltid, branschgrupp samt yrkets kvalifikationskrav, år 2023.

Timmar per person och vecka

Text	Lågkvalificerade yrken		Högkvalificerade yrken	
	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid	Vanligen arbetad tid	Önskad arbetstid
Deltid				
Varubranscher
Privata tjänster	31,5	21,8	35,4	27,4
Övriga tjänster	31,1	25,1	36,9	28,7
Heltid				
Varubranscher	40,7	32,1	43,3	33,8
Privata tjänster	42,8	32,4	43,3	33,5
Övriga tjänster	40,8	31,7	43,5	33,7

Källa: Arbetskraftsundersökningarna. Anm. Privata tjänster består av SNI-koderna "Handel", "Transport", "Hotell och restaurang", "Information och kommunikation" samt "Finansiell verksamhet, företagstjänster". Övriga tjänster består av SNI-koderna "Offentlig förvaltning m.m.", "Utbildning", "Vård och omsorg" samt "Personliga och kulturella tjänster". Eftersom AKU är en urvalsundersökning är samtliga skattningar behäftade med osäkerhet. I det fall en skattning är baserad på färre än 40 observationer på årsbasis kan osäkerheten anses vara alltför hög och skattningen redovisas inte. I dessa fall ersätts värdet med två prickar [..].

Kort om statistiken

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) är en urvalsundersökning som beskriver utvecklingen på arbetsmarknaden för Sveriges befolkning i åldern 15–74 år. Statistiken som framställs genom AKU är föremål för internationell samordning och bygger på ILO:s konvention över arbetsmarknadsstatistiken. Definitionerna i AKU följer ILO:s rekommendationer och EU:s riktlinjer.

AKU ger en bild av arbetsmarknaden utifrån aspekter såsom sysselsättning, arbetslöshet, undersysselsättning, arbetade timmar, yrke, bransch och mycket annat. AKU:s uppgift om arbetslösa är det officiella arbetslöshetstalet i Sverige.

Målpopulationen i AKU är sedan januari 2021 den folkbokförda befolkningen i åldern 15–89 som bor i privata hushåll. Från och med januari 2021 omfattar månadsurvalet i AKU cirka 17 000 individer i åldrarna 15–89 år. Den statistik som AKU redovisar avser dock i huvudsak befolkningen i åldern 15–74 år.

Bilagor

Tabell 8. Anställda 20–64 år som vill förändra sin arbetstid efter arbetets bransch och yrkets kvalifikationskrav, år 2023

Procent inom varje grupp

Text		Antal anställda (tusental)	Andel deltid (%)	Andel som vill och kan arbeta fler timmar (%)	Andel som vill arbeta färre timmar (%)
Varubranscher					
Låg-kvalificerade yrken	Jordbruk, skogsbruk, fiske	18,8	.	.	.
	Tillv., utv., energi, miljö	267,3	8,0	4,8	12,5
	Byggverksamhet	178,3	5,6	4,4	9,4
Hög-kvalificerade yrken	Jordbruk, skogsbruk, fiske	6,6	.	.	.
	Tillv., utv., energi, miljö	271,3	5,2	2,4	15,7
	Byggverksamhet	71,7	3,8	.	16,0
Privata tjänstebranscher					
Låg-kvalificerade yrken	Handel	261,0	40,0	14,9	5,6
	Transport	160,6	13,8	9,1	8,8
	Hotell och restaurang	86,1	44,4	20,3	.
	Information och kommunikation	11,6	.	.	.
	Finansiell verksamhet, ftg-tjänster	226,2	23,5	10,2	7,9
Hög-kvalificerade yrken	Handel	175,7	7,6	2,9	12,4
	Transport	33,6	.	.	12,8
	Hotell och restaurang	17,4	.	.	.
	Information och kommunikation	262,6	6,1	2,9	12,6
	Finansiell verksamhet, ftg-tjänster	574,2	9,0	3,2	13,2
Övriga tjänstebranscher					
Låg-kvalificerade yrken	Offentlig förvaltning	67,7	15,7	6,9	9,9
	Utbildning	133,4	31,9	12,1	7,9
	Vård och omsorg	353,5	38,1	12,7	7,6
	Pers. och kulturella tj.	69,2	40,2	13,2	6,9
	Offentlig förvaltning	339,1	9,3	2,5	14,6

Text		Antal anställda (tusental)	Andel deltid (%)	Andel som vill och kan arbeta fler timmar (%)	Andel som vill arbeta färre timmar (%)
Högkvalificerade yrken	Utbildning	429,4	21,0	4,2	13,2
	Vård och omsorg	341,8	24,6	2,5	14,8
	Pers. och kulturella tj.	102,7	23,3	6,3	10,1

Källa: Arbetskraftsundersökningarna.

One in five employees want to change hours worked

In 2023, the average number of actual hours worked among employees in Sweden was lower than the EU average, but higher than in several comparable countries, including most of the other Nordic countries. On the other hand, the employment rate in Sweden was higher than the EU average. The relatively high employment rate means that Sweden had a higher number of average hours worked per capita compared to other countries.

Actual hours worked is the number of hours worked during a given week, including absences, such as vacation or parental leave.

Between 2005-2023 average number of actual hours worked by employed people has remained relatively unchanged, while there was a slight increase in hours worked among employees. During the same period employment rate has increased from 77.7 to 82.6 percent. The increase in working hours among employees is especially noticeable among women. This is primarily a result of more women working full time compared to earlier.

In 2023 the average number of hours worked by agreement for full-time employees was 39.7 hours per week, regardless of gender. Among part-time employees, women had a higher amount of agreed working hours, averaging 26.5 hours, compared to 24.9 hours for men. However, the share of full-time employees was lower among women compared to men, 74.1 percent among women compared to 89.5 percent among men.

The **time usually worked** specifies how many hours a person usually works during a working week, includes both main and secondary employment.

Desired working time specifies how many hours a week a person would like to work and relates to the total time usually worked.

Hours worked by industry and skill requirement shows that employees in professions with lower skill requirements had fewer hours worked, by agreement, compared to professions with higher skill requirements. Number of working hours were especially low among employees working in low-skilled occupations and with jobs in service industries such as education, health and social care, retail and hotel and restaurant services. One explanation is the relatively high percentage share of part-time employees in these industries.

Among employees aged 20–64, 818,800 people, or 18.3 percent, wanted to change their working hours with a corresponding change in salary. Of these, 307,600 people, or 6.9 percent, wished to increase their number of hours worked while 511,200 people, or 11.4 percent, wanted to work less hours. Among those that wanted to work more hours, 88.3 percent reported that they also would be able to work more – these people are referred to as underemployed and are part of the unused labour supply.

Just over half of the employees who wanted to, and was able to, work more hours, aged 20-64, were working part time. The average usual

working time for this group was 25.0 hours a week, with an average desired working time of 36.9 hours a week. The employees that wanted to, and was able to, work more hours, but instead had a permanent employment, preferred on average to increase hours usual worked from 40.4 to a desired working time of 48.3 hours a week. The prevalence of underemployed was particularly high among employees in low-skilled occupations and with jobs in service industries, where part-time employment is common - for example in education, health and social care, retail and hotels and restaurants. There were no considerable differences between the number of underemployed men and women. There was, however, to a greater extent full-time working men and part-time working women among those who wanted to increase their working hours.

Most of the employees, aged 20–64, who wanted to reduce their working hours in 2023, were full-time employees. Those who wished to decrease their working hours had an average usual working hour of 42.8 hours a week, with an average desired working time of 33.2 hours a week. There were no considerable differences between men and women. Many of these employees worked in highly skilled occupations, within in service industries, such as public administration, education, health and social care, and also in private service industries, such as information and communication, as well as financial operations and business services.

In total, the hours which employees aged 20–64 who wanted to and was able to increase their working hours amounted to was 2,517,400 hours per week in 2023. This corresponds to 62,900 jobs with a 40-hour work week. The corresponding number of hours that employees wanted to reduce their working hours amounted to 4,766,900 hours per week, or 119,200 jobs with a 40-hour work week.